

עלון מס' 935
פרשת פנחס
 כ' בתמוז תשפ"ד

ישא ברכה

יוצא ע"י אברכי הכולל שבמוסדות "יגל יעקב", חולון
 בראשות מו"ר עטר"ר הרה"ג יוסף מוגרבי שליט"א

שליחי ה'

אחד מהיסודות ועמודי התווך של היהדות כולה הינו המושג של עשה לך רב. בכל הדורות והתקופות מיום היותנו לעם, תפס הרב עמדה מכרעת. הקב"ה ישתבח שמו לעד ציוה בתורתו הקדושה לשמוע בקול הרב ולא לסור מכל דבריו, ואפילו הדבר קשה או לא מובן, חובה עלינו לשמוע, לציית ולקיים מתוך אמונה שלמה בבורא יתברך ובעבדיו - התלמידי חכמים והרבנים האמיתיים די בכל אתר ואתר. בואו ותקראו סיפור מאלף, אמונת חכמים מהי ואיך אפשר לזכות בכוחה לישועות מעל לגדר הטבע. מעשה באחד מחסידיו של האדמו"ר הקדוש רבי חיים מצאנז זצ"ל, שלא זכה שנים רבות להפקד בזרע של קיימא. באחד מראשי השנה החליט לפקוד את רבו הקדוש ולהפציר בו שיברכו בילדים, ואכן באותה שנה בירך אותו הרבי שיפקד בבן זכר. חסיד זה שהיה בעל אמונה גדול ודבוק ברבו בכל אבריו וגידי שמוח מאוד על דברי רבו, והדבר הראשון שעשה לאחר הברכה - פנה למשרד הפנים הרוסי והודיע שנוולד לו בן ושמו בישראל יצחק. כל כך היה בטוח אותו חסיד בברכתו של הרבי, שהיה הדבר אצלו כאילו כבר קרה וכאילו הוא באמת חובק בן. והנה כעבור שנה התקיימה ברכתו של הרבי אך לא במלואה, אומנם אשת החסיד ילדה, אך ילדה בת בשעה טובה. אמונתו של החסיד לא נפגמה בכך זה וגם שמחתו היתה שלמה וידע שיש דברים בגו. עברה עוד שנה ואשתו של החסיד נפקדה שנית אך גם הפעם ילדה בת. גם הפעם האמין החסיד ברבו ולא נפגמה אצלו במאום האמונת החכמים אשר בקירבו וידע שהכל לטובה. כך היה בשלוש השנים הבאות, נולדה בת אחרי בת. חמש בנות בסך הכל, ובשנה השישית ילדה האישה בן ויקרא לו אביו: יצחק. הילד גדל לתפארת הוריו ורבותיו, וכל חשקו היה בתורת השם וביראתו. כך עברו להם השנים. והנה הגיע הילד לגיל שנים עשרה. הגיעו חיילים מלשכת הגיוס של הצבא הרוסי לביתו של אותו חסיד ושאלו מי הוא הילד ששמו יצחק, שכן הגיע זמנו לשרת בצבא. היה זה כמובן בגלל הרישום המוקדם שעשה החסיד לאחר הבטחת הרבי, ולפי הרישומים הבן כבר בן שמונה עשרה. בני הבית והשכנים הצביעו על הילד הרך, הנמוך והרזה שהגיע בקושי לגיל שנים עשרה. התפלאו השוטרים לנוכח המראה של הילד הצנום ולקחוהו למפקדיהם. אותם מפקדים פסקו את פסקם שהוא אינו כשיר לשירות צבאי והעניקו לו שיחרור מלא מן הצבא, ובשל כך ישב הילד יצחק ולמד ללא הפרעה, עד שצמח לאחד מגדולי הדור. סיפור נפלא עם מסר רב. כמה צריכים אנו להתחזק בנושא של אמונת חכמים וציות לכל דבר היוצא מפיהם. כמה צריך להיות נקי ליבנו מכל עירעורים והרהורים, קושיות ושאלות על אותם שליחי ה' שמעבירים לנו ומלמדים אותנו את רצון ה' האמיתי. כמה זהירות ושמירה צריכות להיות לנו בכל הנוגע לכבוד תלמידי חכמים ולמעמדם, לקיים את כל מוצא פיהם ולסור למאמרם גם אם זה קשה ולא תמיד מובן, גם אם זה נגד הטבע וסותר המציאות, שכן מקרא מפורש הוא בתורתנו הניצחית: "לא תסור מכל אשר יאמרו לך ימין ושמאל" - אפילו אומר לך הרב שהימין הוא שמאל והשמאל ימין - קבל וקיים, האמן וציית. לא תפסיד מכה, ההיפך וההיפך. וכבר מוזכר בתורה על סופם של אותם אנשים שחלקו על הרב - משה רבינו, הלא הם קורח וכל עדתו, ולא עמדה להם שום זכות וחוכמה, מעמד וגדולה, קלונם נחקק לדיראון עולם בתורה הקדושה: "ותפתח הארץ את פיה ותבלע אותם ואת קורח במות העדה בכול האש את חמישים ומאתים איש ויהיו לנס". אחים ואחיות יקרים, אין זה קל ולא תמיד נעים לקבל מרות, אך אם נדע ונבין שאותם רבנים תלמידי חכמים אמיתיים, הם בעצם שליחי ה', הם בעצם המתווכים בינינו לבין בוראנו ודעתם דעת תורה היא, ממילא נתחזק ונתמיד באמונה בהם ונלך בדרכם, כך נזכה לגאולת ישראל ולבנין אריאל.

"להודות!"

בפרשתנו מצויים אנו על הקרבת קורבן התמיד, כמו שכתוב: "את הכבש אחד תעשה בבקר ואת הכבש השני תעשה בין הערביים, ועשירית האיפה סולת למנחה בלולה בשמן כתיב, רביעית ההין". בודאי טעמים רבים כמוסים ועמוקים לקורבנות, אך אנו נביא טעם אחד שעיימו אף נלמד מסר רב, וכמו שכתוב ב"מעם לועז": אחד מיסודי היהדות שחייב האדם להכיר הטובה למי שעשה לו טובה, ואף אנו צריכים לזכור תמיד את החסדים הגדולים שעושה עימנו הקב"ה בכל עת, ובפרט החסד הגדול שעשה עימנו ה' שנתן לנו את התורה הקדושה, וחסד זה הוא גדול ביותר שכן נוגע הוא לנשמה, שעל ידי התורה זוכים אנו לשלמות נפשיתנו! והחסד הנוסף הנוגע לגוף הוא יציאת מצרים, שהוציאנו ה' מעבדות לחירות! וכנגד זה ציוה הקב"ה להקריב בכל יום שני קורבנות: קורבן התמיד של הבוקר כנגד מתן תורה שהיה בבוקר, ותמיד של בין הערביים כנגד יציאת מצרים, שאז הקריבו את הפסח בין הערביים, כמו שנאמר: "ושחטו אותו כל קהל עדת ישראל בין הערביים". וכן ציוה הקב"ה להקריב עם התמיד "עשרון סולת". כדי להיזכר בנס הגדול שהוריד לנו את המן כל יום מן השמים. ומאחר שכל אדם אסף עומר לגולגולת, שהיה עשירית האיפה ככתוב: "והעומר עשירית האיפה הוא", ציוה הקב"ה כנגד זה להביא "עשרון סולת" לזכור הנס. ומפני שהשיגו ישראל על ידי שני החסדים הגדולים האלו מעלה גדולה ונתעלו בעיני האומות, ציוה שעשרון הסולת יהיה בלול בשמן, כשם שהשמן אינו מתערב בשאר משקין, כך ישראל אינם מתערבים בין האומות. עתה, אחים יקרים, שבעונותינו חרב בית המקדש ובוטל התמיד, לא נותר לנו אלא "ונשלמה פרים שפתינו" - התפילות שהם כנגד הקורבנות, ולכן שומה עלינו לדקדק ככל האפשר לכון את ליבנו ומחשבותינו למילים אשר מוציאים אנו בפינו, ונזכה להודות לבורא יתברך כל העת בלב שלם ונפש חפציה!

זמני כניסת ויציאת השבת

ב"ש	חמה	י-ם	ת"א
19:20	19:13	19:05	19:22
20:20	20:23	20:19	20:22
20:52	20:54	20:56	20:53

הפטרת השבוע

הפטרה: ויד ה' היתה אל אליהו (מלכים א יז, מו-ט, טז)

מטעמים לשבת

חידושים לפרשת השבוע

סיפור לשבת

רבי יהושע וולק כ"ץ בעל ספר "מאירת עיניים" (סמ"ע), זהיר היה מאוד בכבודם של הבריות ובפרט של תלמידי חכמים. מעולם לא התכבד בקלון חבריו. ועל כך הוא מעיד על עצמו: "ויהי רצון מלפני אבינו שבשמים, שילכו ויעשו עימי המעיינים בפירושי, כמו שעשיתי עם אחרים שלא נתכבדתי מימי בקלון חברי, וגם לא אמרתי מעולם על שום חכם שטעה, אלא (כך נהגתי): במקום אשר יקשה לי על אחד מהמחברים, אני כותב בצידו שלא עמדתי על סוף דעתו, מכוח כך וכך שקשה בעיני עלי, וכתבתי הנראה לעניות דעתי, והקורא יראה ויבחר והאמת יעשה דרכו" (סוף הקדמתו לשו"ע חו"מ). כמה טהורים וזכים דברים אלו שחוט של ענות חן משוך עליהם.

את דאגתו של **רבי אלימלך מלינוסק זצ"ל** לטוהר מידות העם ולידידות כנה בין איש לרעהו, יש לראות מתפילתו שחיבר: "ותצילנו מקנאת איש מרעהו, ולא יעלה קנאת אדם על לבבנו, ולא קנאתנו על אחרים. אדרבה תן בליבנו שנראה כל אחד מעלות חברנו ולא חסרונם, ושנדרוך כל אחד את חברו בדרך הישר והרצוי לפניך, ואל יעלה בלבנו שום שנאה מאחד על חברו חלילה".

בשנת תרס"ז שלח **רבי נתן צבי פינקל הסבא מסלבודקה זצ"ל**, את אחד המשפיעים והמחנכים הצעירים המוכשרים ביותר, לחולל בישיבת מיר העתיקה מהפיכה רוחנית, ולהכניס בה סדרים חדשים. עד אז התנהלה הישיבה לפי הנוסח הישן, ללא סדרים קבועים וללא הדרכה ופיקוח רוחני. כוח מוסרי זה לא איכזב התקוה שתלו בו, והצליח להקים בה התעוררות רבתה ולהעלותה לרמה גבוהה. בתחילה נתקל בהתנגדות גדולה מצד כמה מהרמ"ם הזקנים, ובעלי בתים, גבאי הישיבה וכו', אבל לאט לאט התגברו על הקשיים, הגבאים הרחקו, וגם המשגיחים הקודמים שפעלו בה ושנמצאו בלתי ראויים לאותה איצטלא, פוטר ממשרתם וקיבלו תפקידים אחרים. מאז הוסדרו בישיבה שיעורים קבועים בהלכה, הנהיגו בה לימוד המוסר, ושיחות מוסר תפסו בה מקום בולט. השקידה גברה ורמת הלימודים עלתה. מני אז החלה תקופה חדשה לישיבת מיר. היא החלה לשגשג, ונהפכה תוך תקופה קצרה לישיבה הגדולה ביותר בליטא הפולנית בעולם כולו. ועם כל מה שאותו משפיע רוחני כביר זה חולל, הרי לאחר כשנה תקפחו מחלה אנושה ביותר, אשר קיפדה את פתיל חייו ונפטר בדמי ימיו. גילה רבי נתן צבי לפני קרוביו: מי יודע, מי יודע, אם לא פגיעה זו באותם משגיחים הזקנים היתה בעוכרי? למרות כוונתו הטהורה, והתועלת העצומה שצמחה ממעשה זה, אך בכל זאת אין המטרה מקדשת את האמצעים - ולו כמה גדולה שתהיה! הוי, הוי! כמה חמורה היא פגיעה בכבוד הבריות הגם שנעשה במלוא הכוונה הטהורה, ועל אף ההישגים העצומים שקוצרים מכך, כי הרי היא כאש שאינה מבחנת בין רעים לטובים...

(זהירו בכבוד חבריכם)

"צרור את המדיינים והכיתם אותם" (כו, יז)

הגאון רבי ברוך בר מקמניץ זצ"ל, נכנס פעם לביתו של אחד ממקורביו, וראה עיתון על השולחן, עיתון חילוני. הזדעזע, ופניו החוריו: "איך... איך אתה מסוגל?... שאל ברטט. הלה לא הבין לסיבת החלחה. נכון שיש כאן כתבות, איך לומר, שלא ברוח חרדית. אבל הרי יש גם ידיעות, ומאמרים, וניתוחי מצב, דברים נחוצים... נתן בו הגאון מבטו החודר, ושאל: "ואם העורך היה נתקף בשיגעון, ומחליט להשמיץ ולהכפיש באופן קבוע את אביך - האם היית קונה עיתון זה?!". "ודאי שלא!", התחלחל האיש. "ולהכפיש הדת, וללעוג למצוות, ולצחוק למסורת, ולכפור באבינו שבשמים - זה לא נחשב?! זה לא מקומם?! זה - נסבל?!"... והלה כבר הבין לסיבת החלחה... ובפירוש נצטוונו על כך בפרשתנו: "צרור את המדיינים", תשנא ותתעב את המנסים להחטיא, את המבקשים לתקוע טריז בין ישראל לאביהם שבשמים. ככתוב: "כי אם עוונותיכם היו מבדילים ביניכם לבין אלקיכם!". אל תתייחס אליהם בסלחנות - כשם שאינך מוכן למחול למקלל אביך, למבזה הוריק!!!

(מעיינ השבוע)

"אשר יצא לפניהם ואשר יבוא לפניהם ואשר יוציאם ואשר יביאם" (כו, יז)

כתב בספר "אבני אזל": מנהיג אמיתי צועד לפני העם ואינו נגרר מאחוריו. שומה עליו להרימם אליו ולא להשפיל עצמו אליהם, תוך וותרנות ומילוי כל מבוקשיהם. "אשר יצא לפניהם ואשר יבוא לפניהם" - שיצא לפניהם וינהיג את העדה אחריו, ולא שיפנה לאחוריו לראות מה העם מבקש ולמלא אחר רצונו. מנהיג שיוצא לפני העדה, הריהו מרים אותה אליו. כפי שפירש בעל חידושי הרי"ם זצ"ל: "אשר יוציאם" - שהוא מפקיעם מן השפלות והטומאה, "ואשר יביאם" - ומכניסם אל הרוממות והקדושה. אבל מנהיג שיוצא אחרי העדה, הריהו נגרר אחריה אל שפלותה...

(מעינה של תורה)

"את קרבני לחמי ריח ניחוחי תשמרו להקריב לי במועדו" (כח, ב)

יש להסביר את הכתוב בדרך רמז, על פי מה שאמרו רבותינו בתלמוד (ברכות י'): "כל המארח תלמיד חכם בתוך ביתו ומהנהו מנכסיו, מעלה עליו הכתוב כאילו מקריב תמידין". וכן אמרו עוד בתלמוד (יומא עא): "הרוצה לנסך יין על גבי המזבח, ימלא גרונו של תלמידי חכמים יין". נמצינו למדים שהמאכיל והמהנה תלמיד חכם מנכסיו כאילו הקריב קורבנות, וזהו שאומר כאן הכתוב: "את קרבני" - אם רוצה אתה להקריב את קורבני, "לחמי לאשי" - תן את הלחם שלי לאישים שלי היינו לתלמידי חכמים, וממשיך הכתוב "ריח ניחוחי", כלומר שעל ידי זה נגרם לי נחת רוח...

(תורת הפרשה)

"כבשים בני שנה תמימים שנים ליום עולה תמיד" (כח, ג)

כתב בספר "ממעיונות הנצח": דרש רבי יצחק מדרוהוביץ: "כבשים", הדברים הכבושים בליבכם, הכעס איש על רעהו, שאתם אומרים לשמור עליו שנה תמימה, עד ערב יום כיפור - לא תעשו כן, אלא "שנים ליום", פעמיים בכל יום תקריבו כקורבן את הכעס הזה שכבוש בליבכם, פעם בבוקר, בקומכם מן השינה, ופעם בערב בטרם תעלו על ערש יצועכם, וליבכם ישאר נקי ומזוכך.

(תורת הפרשה)

חנוך לנער

מי יהטוף? מי יזכה?

בדרשה שמסר כבוד קדושת האדמו"ר מטמשוואר שליט"א במסכת חינוך, אמר: "הורים רבים פונים אלי ובפיהם אותה שאלה - מדוע ילדיי לא שומעים בקולי? מדוע כשאני מבקש מהם להתפלל או לקיים מצוה כלשהי, הם מתחמקים? אני תמיד עונה להם - תפסיקו לחייב אותם, אל תאיימו או תצוו - "בוא מיד להתפלל!" ההיפך, תכריז "מי רוצה לחטוף מצוה?!", "מי רוצה לזכות בתפילה?!". האסון הגדול ביותר הוא המחזה השכיח של ילד, העומד ליד אביו בבית הכנסת, ואביו מעיר לו שוב ושוב - "נו, תתפלל כבר, מדוע אינך אומר את המילים?!", הוא פשוט ממאיס על בנו את התפילה! חכה לתפילה אחת אותה הוא יתפלל כמו שצריך, ואז תאמר לו - "התפללת כל כך יפה, אשריך שזכית להיות מסוגל לתפילה כזו, כמה טוב יהיה אם תמיד תתפלל כך". משפט כזה מחולל פלאים בנפש הילד". הטעים האדמו"ר ואמר: "אין מושג כזה לכפות עבודת ה' בכוח! לתפילה ולשאר מצוות יגיע הילד רק מתוך אהבה והכרה עצמית. הדרך הטובה ביותר להעלות את הילד על דרך המלך, היא רק מתוך שבחים ומחמאות - החדר לראשו שוב ושוב כמה שהוא טוב ומוצלח, וכמה יכול הוא להתעלות. אם אב אומר לבנו: "ראה את פלוני, תראה איך הוא מתפלל יפה, מדוע אתה אינך כזה?", הוא פשוט פוגע בנפשו, הוא מראה לבנו שאינו שווה מאומה, ואם כן מדוע כלל עליו להתאמץ?! רק תגובה בנוסח "זוכר איך פעם התפללת יפה?", תניב תוצאות ראויות. ואגב, ניתן לומר את המשפט הזה גם אם לא זכורה לך תפילה מוצלחת במיוחד...". דברים אלו יפים לדורינו יותר מתמיד. קיום המצוות הבא מתוך אהבה ומתוך נחת ורוגע גורם לתוצאות טובות ומועילות לדורות ולהיפך... ועם מעט סבלנות ואורך רוח, נזכה להביא את ילדינו אל הקודש פנימה ולרוות מהם רוב נחת ותענוג דקדושה, אכ"ר.

זכו - שכינה ביניהם

טוב יותר להתפשר

תמיד אפשר למצוא נושא לויכוח. כל סיבה קטנונית מסוגלת להוות מקור לחץ, אם נותנים לה להתפרץ. מובן שלא כדאי להפוך כל ענין פעוט לנושא לדיון ולא כדאי לריב על כל הבדל קטן בדעות בין בני הזוג, אחרת לא יהיה שלום בבית אף פעם. כאן המקום לפשרה, כל אחד צריך להביע נכונות לוותר, עד שמגיעים לנקודה משותפת בהסכמת שניהם. לא משתלם להתעקש כי עלולים להפסיד דברים יקרי ערך בהרבה מהשטות שרבים עליה - הלא הם השלום והאחוזה בבית. אחת מן העצות להמנע מוויכוחים נוראים אלו היא לזכור תמיד את עיקר מטרת הנישואין: נתינה וויתור. אין קשר בינם לבין הזוטות שרבים עליהם. הם הרבה יותר מרוממים ומתקיימים מהם. לכן, רכז מאמציק לתכלית האמיתית בנישואין, וותר על הפרטים הצדדיים. גם הדין מצווה בתורתנו הקדושה לשמוע את בעלי הדין ותמיד לנסות למצוא את הפשרה בין השניים, כי ממחלוקת ודין לא יוצאים דברים טובים.

פעמים צריך שהבעל יהיה "המפסיד" ופעמים האישה, אך כאשר לומדים לוותר ולתת לשני, הרי שכולם ירויחו והבית יהיה רגוע ושלו ומלא שמחת חיים. בבית שלא מוותרים וכל אחד מתבצר בעמדתו ועומד על דעתו, הרי שהתוצאות תהינה חמורות מאוד, כדאי לעבוד על המידות, כדאי לוותר מעט ולהרויח הרבה, והעושה כן - חייו מאושרים, וששון ושמחה מנת חלקו.

עשה לך רב

שו"ת ממור"ר הרה"ג
הרב יוסף מוגרבי שליט"א

אם מכוון על כך אפשר.
האם מותר לאדם ללוות מכספי המעשר שלו לצורך עצמו (וכמובן אח"כ להחזיר)?
מותר.
האם מותר לאדם לאגור במשך זמן את כספי מעשרותיו ע"מ שיוכל להשיא את בנו או את בתו בכבוד?
רק בחלק מהמעשרות משום שכתוב תבוא מארה רח"ל למי שמפרנס את בני ביתו מכספי מעשרות.
האם מותר לפתוח קופת גמ"ח הלוואות מכספי מעשר כספים?
מותר וגם מצוה.

לישמור את כספי מעשרותיו לצורך זה?
מותר לעשות כן.
האם מותר לאדם לשלם לאברך שלומד תורה עם בנו מכספי מעשר?
ודאי שמותר ובתנאי שהבן יותר מגיל שש שנים.
האם נשים חייבות במעשר כספים?
אין הבדל בין נשים לגברים בענין זה.
אברך שלומד עם עשרה בחורים ומקבל מכל הורה 100 דולר לחודש, נמצא שבסך הכל מרוויח 1000 דולר ועליו להוריד מעשר כספים בסך 100 דולר, האם יוצא ידי חובתו במה שיוותר על שכר הלימוד להורה אחד עני?

קבוצה שרוצים לבנות בית הכנסת ורוצים להודיע להמון העם שאפשר לעזור בבניה אף מכספי מעשרות, האם מותר לומר כן?
ודאי שמותר לעשות כן.
האם מותר לתת כספי מעשרות להשתתפות בכתיבת ספר תורה?
אם אין ס"ת בביהכנ"ס או שיתרם לביהכנ"ס שאין בו ס"ת אפשר. וכמו"כ אם ההכנסות הם ללימוד תורה וכיו"ב.
אדם שרוצה לקנות דירה בארץ ישראל, האם מותר לו לצורך זה לבקש מקרוביו את כספי מעשרותיהם וכן

אל תקרי הליכות אלא הלכות

✦ יסוד השלום בבית הוא על ידי שמירת דיני טהרת המשפחה, ההקפדה על דיני הפרישות בזמנה שומרת על אושר הנישואין וגורמת גם לחידוש האהבה מידי חודש בחודשו, והיי נישואין אלו עומדים איתן על בנין של חיבה ואהבה ואחוה, וכפי שנאמר בתלמוד: רבי מאיר אומר מפני מה אמרה תורה נדה לשבעה, מפני שרגיל בה וקץ בה, אמרה תורה תהא טמאה לשבעה ימים, כדי שתהא חביבה על בעלה כשעת כניסתה לחופה.

✦ אמר רבי שמעון בן חלפתא: לא מצא הקדוש ברוך הוא כלי מחזיק ברכה לישראל אלא השלום. שנאמר: "ה' עוז לעמו יתן, ה' יברך את עמו בשלום". וכל המשים שלום בתוך ביתו, מעלה עליו הכתוב כאילו משים שלום בישראל על כל אחד ואחד, וכל המטיל קנאה ותחרות בתוך ביתו, כאילו מטיל קנאה ותחרות בישראל, לפי שכל אחד ואחד מלך בתוך ביתו.

✦ ציוו חכמים שיהא אדם מכבד את אשתו יותר מגופו ואוהבה כגופו, ואם יש לו ממון, מרבה בטובתה כפי ממונו, ולא יטיל עליה אמה יתירה ויהיה דיבורו עימה בנחת ולא יהיה עצב ולא רגזן.

✦ לעולם יהא אדם זהיר בכבוד אשתו שאין ברכה מצויה בתוך ביתו של אדם אלא בשביל אשתו שנאמר: "ולאברם הטיב בעבורה". ולעולם יאכל אדם וישתה פחות ממה שיש לו וילבש ויתכסה במה שיש לו, ויכבד את אשתו ובניו יותר ממה שיש לו, שהם תלויים בו והוא תלוי במי שאמר והיה העולם.

ולזהירים בדקדוקי המצוות ובפרט בתפילות וברכות הנהנין ושמירת השבת וכדומה, ומה טוב ומה נעים ללמד לה דברי מוסר, ולהגיד לה דברי חז"ל בכל העניינים הנוגעים לה וחומר שבהם, כי אז יחוד ליבה ותזוהר יותר מן האיש.

✦ אין לך כשרה בנשים אלא אישה שעושה רצון בעלה. אף על פי שהאישה היא בת זוגו של אדם, אל תחשוב בעיניך לבעלה כחבר אלא כאדון, ואז יאהבה ותהא בעיניו כאחותו. ואם תמעט הדיבור אלא לצורך, תהא חביבה יותר על בעלה. אמרו במדרש שציווה חכמה אחר לביתה כשהיתה מולכה אותה לבית בעלה, אמרה לה: בתי, עמדי לפניו כלפני המלך, ואם תהיי לו לשפחה, הוא יהיה לך עבד ויכבדך כגבירה, ואם תתגדלי עליו, יהיה לך לאדון בעל כורחך, ואז תהיי בעיניו נקלה כאחת השפחות, ואם יבואו לו אורחים מקורביו או מאוהביו, תקבלי אותם בסבר פנים יפות ותכבדי אותם בדברים חשובים כדי שיתכבד בעלך בעינייהם, ותשמרי את ביתו וכל אשר לו, וזוה תשאי חן בעיניו ותהיי עטרת לבעלך.

✦ ציוו חכמים על האישה שתהיה מכבדת את בעלה ביותר מדאי, ויהיה עליה מורא ממנו, ותעשה כל מעשיה על פיו, ויהיה בעיניה כמו שר או מלך, מהלכת בתאוות ליבו ומרחקת כל מה שישנא, וזה דרך בנות ישראל ובני ישראל הקדושים והטהורים בזיווגן, ובדרכים אלה יהיה ישובן נאה ומשובח.

(הבית היהודי - חלק ז')

✦ איש ואישה, זכו - שכינה ביניהן, לא זכו - אש אוכלתן. ועוד אמרו רבותינו: גדול השלום שבין איש לאשתו, שהרי אמרה תורה, שמו של הקדוש ברוך הוא שנכתב בקדושה ימחה על המים.

✦ שאלו תלמידי של רבי זירא במה הארכת ימים? אמר להם: מימי לא הקפדתי בתוך ביתי וכו'. ואמרו רבותינו: לעולם על יטיל אדם אימה יתירה בתוך ביתו שהרי פילגש בגבעה הטיל עליה בעלה אימה יתירה והפילה כמה רבבות מישראל. כל המטיל אימה יתירה בתוך ביתו, לבסוף הוא בא לידי שלוש עבירות: גילוי ערוות, שפיכות דמים וחילול שבת.

✦ לעולם יהא אדם זהיר באונאת אשתו (מלצעה דברים) שמתוך שדמעתה מצויה אונאתה קרובה (פורענות אונאתה קרובה לבוא). אמר רבי אלעזר: מיום שנחרב בית המקדש נגעלו שערי תפילה, ואף על פי ששערי תפילה נגעלו, שערי דמעה לא נגעלו, שנאמר: "שמעה תפילתי ה' ושועתי האזינה אל דמעתך אל תחרש".

✦ המכה את אשתו יש יותר להחמיר מהמכה את חברו, מפני שחבירו אינו חייב בכבודו, אבל את אשתו חייב לכבדה יותר מגופו, והעושה כן יש להחרימו ולנדותו ולהלקותו ולעונשו בכל מיני רידי וכו'.

✦ עיקר האהבה היא אהבת הנפש, ועליו מוטל להוכיחה בנועם שיח ולהדריכה בדרכי הצניעות ולהרחיקה מלשון הרע וכעס וקללות והזכרת השם לבטלה, וכהנה סדר נשים, סדר נזיקין

משל ונמשל

את הבגדים שפשט, לכבסם. שפשטה בכיסוי לרוקנם - והוציאה קופסת טבק פשוטה, שזהרה באור יקרות. כי הקופסאות הפשוטות באותו מקום עשויות היו מהמתכת המצויה זהב טהור ומשובצות באבני החן בשחורות - יהלומים זוהרים... רוקנה את הטבק ומיהרה אל הצורך. נעתקו המילים מפיו, ולבסוף אמר: "זההב שווה כמה עשרות זהובים" - גם הם היה די לכלכלם כמה וכמה חודשים, "אבל היהלומים, אותם אתקשה להעריך. איני יכול לקבוע במקום כמה אלפי זהובים הם שווים!" עתה נעתקו המילים מפיה. ביקשה ממנו כמה עשרות זהובים על חשבון הנושר המובטח, ומיהרה לסבוב בתנויות... קם האיש משנתו, משמים וקודר, ולפתע נדרך, לא האמין למראה עיניו: השולחן ערוך, מכוסה מפה צחורה וכלים הדורים, ועליו כל מיני מאכלים ומעדנים, ואשתו מאירה לו פנים - אם חולם הוא, אינו חפץ להקיץ... "מה קרה?" שאל מבולבל, ואשתו פתחה וסיפרה על קופסת הטבק שמצאה. "אשרינו, עשירים אנו, נושענו!", קראה. הוא שמע - והתעלף!... בדי עמל עוררוהו: "מה לך?", שאלו בחרדה. לכשפתחו הארגזים הבואשים והושם ללעג ולכלימה, לא התעלף. ועתה, כשהתעשר, התעלף?! "אבוי", קרא בכביה, "הלא באותו מקום היו האבנים הטובות כאבני חצץ, והזהב לא נחשב למאומה! הן יכול הייתי למלא ארגזים אלו ביהלומים, והארגזים עצמם מזהב! ואיך נסכלתי להמיר עושר כה רב - בבשר כלה ונרקב?... הנמשל: עיקר ירידת הנשמה לעולם הזה היתה כדי לסגל תורה ומצוות, עושר רוחני ונצחי אותו תביא עימה לעולם העליון, אך בבואה לכאן שוכחת היא את יעודה ומצאת מחייתה מעיסוק בבשר... כל ימי היותה כאן, מתקיימת היא מעיסוקה. אבל אם זו הסחורה אותה תביא עימה לעולם הבא - הן היתה לבו, ללעג ולכלימה... והנה נסקרים מעשיה ונפרטים האחד לאחד - ולפתע רואה היא כמה שטר נותנים על כל מעשה טוב, כמה שטר ניתן אף על צחצוח המנעלים לכבוד שבת - ואיך לא תתמוגג מצער נורא! הן אמת שהשכר גדול רוב - אבל יכולה היתה לעלות עם אין ספור מצוות, אילו רק ידעה... (הגדה של פסח - ה"חפץ חיים")

במדרש דרשו פסוק זה: "מה יפו פעמך בנעלים", על עוצם וגודל השכר הניתן עבור צחצוח המנעלים לכבוד שבת קודש. בענין זה נשא ה"חפץ חיים" זצ"ל משלו, בשם הגאון בעל "קול יודה" זצ"ל: משה באדם מחוסר פרנסה, ואין בביתו לחם לאכול. אמר לאשתו: "כבר אמרו חכמים, כי מי שאינו רואה ברכה בעירו, יעקור למקום אחר, ומשנה מקום משנה מזל". נטל ברכת הדרך והפליג לעיר רחוקה. פתח שם אטליז לממכר בשר ודגים, רכש שם טוב וראה ברכה בעמלו. כסף רב חסך, כי היו שם מרובצי אבנים טובות ומכרות זהב לכבדו, והתושבים שילמו במיטב עבור מצרכי המזון. משהתעשר, אמר לנפשו: "הגיעה העת שאשוב לביתי ולמשפחתי. ודאי טובלים הם חרפת רעב בהעדרי, אחזור ואשפיע עליהם רוב טובה מעושרי". מיד מכר את החנות ומימש את רכשו. ברם, מה יביא עימו לביתו - מטבע מדינה זו אינו עובר לסוחר בארצו. עליו לקנות סחורה מתבקשת - ומה טוב אם יוכל להרוויח עליה במכירתה. סחורה אחת כזו מכיר הוא, ומי כמוהו בקי בה: בשר בקר, עופות ודגים! מיד קנה בכל הונו בשר לרוב, מכל המינים, גדש בו ארגזים רבים, והטעינם על אונית משא. הוא עצמו ירד בספינת נוסעים מהירה, והגיע לעירו בזמן קצר. ואכן כאשר חשש כן היה: העוני והדלות נבטו בכל פינה, הרעב ניכר בפני בני המשפחה והמחסור שווע מקרעי בגדיהם. כמה שמחו לבואו, וכמה תקוות תלו בשובו. כמה שמח שיש בידו לבשרם שתקוותיהם עומדות להתממש: מיד יגיעו ארגזים מלאי סחורה, ימכרוהו בריח ויתפרנסו בהרחבה. בעיניים כלות המתינו לבוא האוניה, והוא שכר שירית עגלות שתביא את הארגזים לביתו. העגלות הגיעו בשקשוק לגללים, וכל השכנים יצאו לחזות בפריקת המטען. בהתלהבות עטו בני הבית על הארגזים לפותחם - ומיד נסוגו הכל אחור מפני הסירחון והצחנה - הבשר הבאיש ונרקב, והעלה רימה ותולעה בחודשי הפלגתו ביים... מיד זעקו הכל ותבעו לסלק את המפגע, והיה עליו להוציא את שארית ממונו לשכור סבלים שיסכימו לשאת את המטען המבאיש ולהשליכו לנהר. מרה היתה עליו נפשו, לא כך חשב ולא כך ציפה, ומרוב עצבנו ומרירותו נכנס למיטתו ושקע בשינה. בינתים, נטלה אשתו

להצלת כל התורמים והמסייעים לעלון	לעילוי נשמת האיש היקר והחשוב אבי אנוש קזר בן שלמה ופרידה ת.נ.צ.ב.ה.	לעילוי נשמת האיש היקר והחשוב ר' חיים אברהם בן נזירה ת.נ.צ.ב.ה.	לעילוי נשמת האיש היקר המוכב בסיורים עזרא בן גוהר ת.נ.צ.ב.ה.	לעילוי נשמת האשה החשובה המוכב בסיורים פרידה בת מליהה ת.נ.צ.ב.ה.	לעילוי נשמת האשה החשובה המוכב בסיורים שושנה פרהה בת סלימה ת.נ.צ.ב.ה.
---	--	---	--	--	---